

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Pedagogicko-psychologická poradna Česká Lípa

Havlíčková 443, 470 01 Česká Lípa

Identifikátor pedagogicko-psychologické poradny: 600033392

Termín konání komplexní inspekce: 17. až 20. dubna 2001

Čj.	084 163/01-1165
Signatura	kh1su223

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologická poradna (dále jen PPP) v České Lípě je školské zařízení poskytující péči dětem od tří let po ukončení středoškolského vzdělání. Sídlí v budově domova mládeže v blízkosti středu města. Ředitel PPP je ve funkci od roku 1992, kdy uspěl v konkurzním řízení.

Poradna je zálohovou organizací, zřízená Okresním úřadem Česká Lípa.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Podmínky činnosti

V poradně působí celkem devět pracovníků, z toho čtyři na zkrácený úvazek. Poradenský sbor tvoří čtyři psychologové (tři na úvazek 0,8, čtvrtý, ředitel, na úvazek 1) dva speciální pedagogové, okresní metodička preventivních aktivit v úvazku 0,8 a dvě sociální pracovníce. Celkově je v poradně 8,2 pracovníka, což je pod limitem schválených pracovních míst.

PPP používá diagnostické nástroje a projektivní metody vydané Diagnostikou. Jsou řádně administrovány a interpretovány odborně způsobilými pracovníky. Činnost poradny je zaměřena na individuální diagnostiku převážně výukových problémů dětí ZŠ, přecházování dětí do ZvŠ, školní zralosti a vývojových zvláštností dětí MŠ. Psychoterapeutickou práci s rodinou a s problémovou mládeží v oblasti Českolipska zajišťují soukromí psychologové a K- centrum v České Lípě.

Prostorové podmínky dostatečně vyhovují individuální práci s dítětem, neumožňují však práci se skupinou.

Prostředí poradny působí příjemně, je vybaveno novým účelným nábytkem. Většina pracovníků má k dispozici vlastní PC. Rovněž vybavení pomůckami pro reedukaci je velmi dobré.

Psychohygienické zásady jsou v průběhu práce s klientem dodržovány. Pro pracovníky poradny je zajištěno dobré zázemí.

Podmínky pro činnost pedagogicko-psychologické poradny jsou velmi dobré.

Diagnostická činnost

Počet škol a počet žádostí o vyšetření evidovaných od 1. 9. 2000 do 19. 4. 2001

druh školy	MŠ	ZŠ	ZŠ MŠ	ZvŠ	SpŠ	SOŠ	Gym	SOU OU	jiné	celkem
počet	54	30	18	9	3	5	2	4		125
žádosti	76	473		2	0	0	1	2	16	570

Prioritní oblastí práce poradny je pedagogicko-psychologická a speciálně pedagogická diagnostika. Je zajištěna zkušenými odborníky s dlouholetou psychologickou praxí, jimi jsou systematicky zacvičováni i začínající speciální pedagogové. Diagnostické metody, které odborní pracovníci používají, jsou vhodně voleny, profesionálně vyhodnocovány

a srozumitelně interpretovány. Projektivní a semiprojektivní metody jsou užívány ojediněle, pouze jako doplňkové a jsou většinou vyhodnoceny orientačně. Závěry jsou opřeny o diagnostiku úzkého problému klienta v závislosti na požadavku objednavatele. Poradna požaduje od škol, aby přesně definovaly problém dítěte a otázku, kterou potřebují zodpovědět. U takového postupu se může vytratit pozadí problému či jeho širší důsledky. Anamnéza se opírá o údaje z anamnestického dotazníku, který rodiče předem vyplní a sociální pracovnice je před vyšetřením doplňuje. Posouzení přerazování žáků do ZvŠ sestává ze základního vyšetření schopností a kontroly po třech měsících. Vyšetření profesní orientace středoškolské mládeže provádí poradna ve velmi omezené míře, stejně tak jako diagnostiku dětí s poruchami chování nebo se sociopatologickými projevy.

Diagnostická činnost, kterou poradna provádí, je na velmi dobré úrovni, co do rozsahu je však příliš úzce zaměřena. Je spíše průměrná.

Intervenční činnost

Intervenční činnost je odvislá od diagnostikujícího zaměření poradny. Méně postihuje širší pohled na klienta - atmosféru a vztahy v rodině, osobnostní stránku dítěte, prognostický pohled a pod. Intervence spočívá především v korektivním rozhovoru s rodiči, v odpovědích vyučujícím na jejich otázky a v metodických pokynech pro práci s dítětem. Děti se závažnějšími potížemi jsou opakovaně zvány ke kontrolnímu vyšetření. Reedukaci SPU prováděla speciální pedagožka, její práce s klientem byla tvůrčí a operativní. Pracovnice byla v úzkém kontaktu se školami, pravidelně pak s dyslektickými třídami, kde zajišťovala výběr dětí i následnou pomoc učitelům. Byla také poradcem vyučujícím integrovaných žáků s SPU. Integraci jiného typu poradna neprovádí. Integrační zprávy vypracovány v souladu s Pokynem MŠMT ČR čj. 23 472/92-21. V současné době je speciální pedagožka na mateřské dovolené a tuto činnost přebírá její začínající kolegyně.

Pokud se vyskytnou klienti se závažnými či specifickými problémy (drogová závislost, mentální anorexie, násilí v rodině, sex. zneužívání), odkazuje je PPP na další subjekty (K- centrum, soukromý klinický psycholog a pod.).

Tato oblast je na průměrné úrovni.

Spolupráce se školami

V posledním období PPP rozvíjí spolupráci se školami a to nejen ze strany speciálních pedagogů, ale i ostatních pracovníků poradny. Poradna se každoročně účastní vedení dyslektických kurzů pro učitele ZŠ. Má přehled o dyslektických asistentech na školách a jednou měsíčně pro ně připravuje semináře. Na ně se pak obrací s doporučením pro nápravy SPU. Dyslektické třídy pravidelně navštěvuje speciální pedagog poradny. Vyrovnávací třídy v okrese zřízeny nejsou. Psychologové vyjíždějí na konzultace do škol, např. do ZŠ v Doksech dojíždí ředitel pravidelně.

Se školami také spolupracuje pracovnice poradny zajišťující oblast prevence.

Ředitel poradny se účastní porad ředitelů a v rámci metodického vedení schůzek výchovných poradců.

Spolupráce poradny se školami se neustále rozšiřuje a v současné době je na velmi dobré úrovni.

Primární prevence sociálně-patologických jevů

Od ledna 2001 zaměstnává PPP pracovníci pro oblast prevence sociálně patologických jevů, která již operativně navázala kontakt s okresním protidrogovým koordinátorem a se všemi školami v okrese. Provádí na ZŠ, ZvŠ a SŠ dotazníková šetření o problematice sociálně patologických jevů, poskytuje školám zpětnou vazbu. Metodikům prevence nabízí pomoc při tvorbě minimálních preventivních programů a při realizaci peer programů, pomáhá při řešení problémů, organizuje společná setkání.

V prevenci sociálně-patologických jevů došlo přijetím nové pracovnice zaměřené na tuto oblast k výraznému posunu. Vzhledem k tomu, že pracovnice působí krátkou dobu, nelze její činnost objektivně hodnotit.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Činnost pedagogicko-psychologické poradny je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel při nástupu do funkce v roce 1992 zpracoval návrh koncepce činnosti PPP. Jeho záměr rozšířit individuální vyšetření o skupinové činnosti, nácvik interakce, komunikace a učení, vedení terapeutických skupin, se do současnosti nezdařilo uskutečnit. Ředitel tento stav odůvodňuje nedostatečným personálním obsazením a nedostačujícím prostorem. Plán práce na školní rok ani jiná forma plánování v písemné podobě předložena nebyla. Poskytnutá výroční zpráva za školní rok 1999/2000 analyzuje personální situaci, jednotlivé činnosti poradny a obsahuje úkoly do budoucna, které s výraznými změnami nepočítají. Ředitel z personálních důvodů ve velké míře osobně zajišťuje psychologické služby. Kromě toho se v současné době zabývá především změnami, které souvisejí s přechodem na regionální uspořádání a postavením poraden.

Aktuální plánování probíhá zpravidla po příchodu pracovníků na pracoviště, kde jsou konzultovány i případné problémy. Pedagogická rada se schází jednou za měsíc, na ní se zpřesňují dílčí plány, a stanovují jednotlivé úkoly pro pracovníky.

Vzhledem k tomu, že koncepce a plánování nejsou systematicky zpracované, je tato oblast hodnocena jako pouze vyhovující.

Organizování

Působnost poradny je uvedena v organizačním řádu, který je však pojat v obecné rovině. Kromě konkrétního rozpracování vyžaduje i aktualizaci. V návaznosti na nový krajský poradenský systém ředitel vypracuje nový dokument. V praxi je organizování činností PPP funkční, všichni pracovníci znají své kompetence a povinnosti. Veškerá personální dokumentace zaměstnanců je vedena na referátu školství Okresního úřadu Česká Lípa, kopie jsou založeny v dokumentaci ředitele poradny.

Předávání informací probíhá bezprostředně osobním kontaktem ředitele s ostatními pracovníky

na ranních schůzkách a na pedagogických radách.

Ochrana důvěrných informací a dat o klientech i pracovnících je plně zabezpečena proti zneužití. Zprávy z vyšetření poradna poskytne rodičům na vyžádání a s jejich souhlasem je zašle škole.

Svoji činnost prezentovala poradna např. zveřejněním odborného článku o dyslexii v tisku a dnem otevřených dveří. V době inspekce proběhlo na půdě poradny velmi podnětné partnerské setkání se školskými psychology české menšiny v Chorvatsku.

Tato oblast je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel PPP má oporu ve svých podřízených a sám oceňuje korektní vztahy mezi kolegy. Klidné zázemí a vytváření podmínek pro výkon poradenské činnosti jsou výrazným motivačním faktorem pro zaměstnance. Ředitel jim ponechává dostatečný prostor pro realizaci a vlastní rozhodování. Prosazuje a také důsledně dodržuje proškolení a vedení začínajících odborníků v týmu.

Další vzdělávání pracovníků je zaměřeno zejména na oblast reedukace SPU. Účast na seminářích je evidována v deníku služebních cest.

Hodnocení pracovníků probíhá při návrhu nenárokových složek platu, pro dílčí hodnocení je využíváno pedagogických rad.

Tato oblast je hodnocena velmi dobře.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém ředitele spočívá v namátkové kontrole spisové dokumentace klientů, sledování odborného řešení případů a přístupu pracovníků poradny ke klientům. Jeho funkčnost potvrzuje dobrá kvalita zpráv z vyšetření, přehledné uspořádání spisové dokumentace a bezproblémový provoz poradny. Zjištěné nedostatky řeší na místě, případně na operativních poradách nebo pedagogických radách. Záznamy o kontrolní činnosti nejsou vedeny.

Tato oblast je hodnocena průměrně.

Hodnocení kvality řízení

Oblast řízení pedagogicko-psychologické poradny je na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Za rok 2000 organizace čerpala finanční prostředky rozpočtu přidělené prostřednictvím ŠÚ Česká Lípa v celkovém objemu se zůstatkem. Zaúčtování nebylo kontrolováno vzhledem k tomu, že organizace není samostatnou účetní jednotkou a veškeré zpracovávání účetních

operací zajišťuje Okresní úřad Česká Lípa - referát školství.

Inventarizace svěřeného majetku byla organizací provedena ke dni 30. 11. 2000, účetní stav majetku nemohl být ověřen vzhledem k tomu, že organizace není samostatnou účetní jednotkou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V posledních letech se dobře rozvíjí a zkvalitňuje spolupráce poradny se školami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakládací listina ze dne 20. 12. 1995.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 35 662/98-21 ze dne 29. 1. 1999 s účinností od 1. 9. 1998.
- Jmenování ředitele do funkce čj. 1615/97 ze dne 26. 10. 1992.
- Osvědčení čj. 1D-15064/1-076/1-LU-91 ze dne 22. 4. 1992.
- Inventurní zápis OTE, DHM, HIM ze dne 28. 11. 2000.
- Inventurní kniha č. 1, č. 2 a č. 3.
- Pokladní kniha za období roku 2000.
- Osobní složky zaměstnanců PPP Česká Lípa.
- Návrh koncepce činnosti PPP Česká Lípa z 18. 2. 1992.
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000.
- Organizační řád bez čj.
- Namátkově vybraná spisová dokumentace klientů.
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Pomocná ostatní dokumentace(dotazníky pro rodiče a školy, metodické materiály).

ZÁVĚR

Ředitel vytvořil příznivé klima pro činnost pracovníků poradny, klidné a přívětivé prostředí pro klienty.

Podmínky pro činnost poradny se v posledních měsících po stránce personální částečně vyřešily vyškolením dvou začínajících kvalifikovaných pracovníků. Stále ještě však počet odborníků neodpovídá potřebám terénu. Prostory poradny vyhovují pro individuální práci, neumožňují však činnosti se skupinovou, které by byly pro klienty přínosné. Práce poradny je v současné době úzce specializovaná na školskou problematiku. Pozitivním prvkem je rozvíjející se spolupráce se školami, především zásluhou speciálních pedagogů. Poradna také v souladu s Metodickým pokynem MŠMT čj. 14 514/2000 k prevenci sociálně patologických jevů dětí a mládeže přijala okresní metodičku preventivních aktivit, která je velice iniciativní a pro svoji činnost zanícená.

V řízení, zejména v oblasti plánování, se vyskytují mezery. Koncepti, se kterou ředitel do své funkce vstupoval, konkrétně nerozpracoval do ročních plánů ani do jiných postupných kroků realizace, nepřizpůsobil ji vyvíjejícím se podmínkám poradny.

Pedagogicko-psychologická poradna je hodnocena průměrně.

Doporučení:

- věnovat pozornost koncepční činnosti, vytvořit systém plánování, reagovat na nové trendy v oblasti metod práce
- diagnostickou a intervenční činnost zaměřit na širší okruh problémů
- dále rozvíjet prezentaci PPP na veřejnosti (včetně osvětové činnosti).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Miloslava Paclíková

.....

Členky týmu

Mgr. Jarmila Kozáková

.....

Andrea Trejtnarová

.....

V Liberci dne 31. května 2001

Datum a podpis ředitele PPP stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 6. 2001

Razítko

Ředitel PPP

Podpis

PhDr. Miroslav Hudec

.....

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel PPP podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):		
Zřizovatel:	2001-06-20	084 194/01-165

Připomínky ředitele PPP

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-06-19	084 195/01	přiložen k IZ